

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/199/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1205225470
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1205225470.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a Mgr. Adely Unčovskej, v právnej veci navrhovateľa: X.. Q. T., nar. XX.X.XXXX, bytom K. U. Č.. XXX, zastúpeného: JUDr. Jozef Veselý, advokát, so sídlom Mierová 1, Veľký Krtíš proti odporcovi: Slovenský plynárenský priemysel, a.s., IČO: 35 815 256, so sídlom Mlynské Nivy 44/a, Bratislava o zaplatenie 426,44 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 4.2.2014, č.k. 16C/8/2006-152, jednohlasne (pomero hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e.

Odporcovi sa n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporcovi zaplatenia 426,44 eur (12 847 Sk) titulom nevyplateného podielu na hospodárskom výsledku za rok 2001. Navrhovateľ svoj nárok odvodzoval od § 14 Kolektívnej zmluvy uzatvorenej na roky 2001 až 2003 medzi právnym predchodcom odporcu ako zamestnávateľom a Plynárenským odborovým zväzom (ďalej len „Kolektívna zmluva“), na základe ktorého mal zamestnávateľ zabezpečiť tvorbu podielov na hospodárskych výsledkoch vo výške priemernej tarifnej mzdy dosiahnutej v predchádzajúcom roku s výplatným termínom za mesiac august príslušného roka.

Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 20, § 111, 112 zákona č. 65/1965 Zb. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“) a vecne tým, že už v čase podania návrhu na začatie konania bolo predmetné ustanovenie Kolektívnej zmluvy (§ 14) zrušené Dodatkom č. 3 ku Kolektívnej zmluve (ďalej len „Dodatok č. 3“), nové ustanovenie upravujúce poskytnutie podielov na hospodárskom výsledku za rok 2001 nebolo prijaté (čím sa vyplatenie podielov nemohlo stať nárokovou zložkou mzdy) a dňa 1.4.2002 nadobudla účinnosť nová Kolektívna zmluva, ktorou sa ukončila platnosť Kolektívnej zmluvy na roky 2001 až 2003. Poukázal tiež na to, že predmetný Dodatok č. 3 bol podpísaný dňa 11.12.2001, pričom splatnosť podielov za rok 2000 bola vo výplatnom termíne za mesiac august 2001, teda pol roka pred podpisom tohto Dodatku a v čase výplatného termínu už bolo známe, že odporca v danom roku dosiahol záporný hospodársky výsledok, čo znamená nesplnenie podmienky na vyplatenie podielu. Rovnako poukázal na rozhodnutie rozhodcu X.. S. J. zo dňa 4.1.2014 v spore o plnenie kolektívnej zmluvy, ktorým bolo vyslovené, že zamestnávateľ nemá povinnosť zabezpečiť tvorbu podielov na hospodárskych výsledkoch za rok 2001 podľa Kolektívnej zmluvy uzatvorenej na roky 2001 až 2003.

O trovách konania rozhodol podľa 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) a uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 21,24 eur, teda vo výške zaplateného súdneho poplatku za podaný odpor.

Proti rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ navrhujúc, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a), c), d), e) a f) O.s.p.. Namietal, že navrhovateľ ako účastník konania nemal možnosť sa oboznámiť s dôkazmi predloženými zo strany odporcu ako aj s listinnými dôkazmi, ktoré súd citoval v napadnutom rozsudku, predovšetkým s rozhodnutím rozhodcu X.. S. J. zo dňa 4.1.2014 v kolektívnom spore o plnenie kolektívnej zmluvy medzi Slovenským plynárenským priemyslom, a.s. a Plynárenským odborovým zväzom, ktoré mu nebolo nikdy doručené. Zároveň poukázal na zlé postavenie navrhovateľa, ktorý je starobným dôchodcom vo vysokom veku, pričom súd určil termín pojednávania na deň 4.2.2014 o 8,30 hod. a ako to vyplýva z ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní, nemal inú možnosť, iba sa nezúčastniť tohto pojednávania vzhľadom na nedostupnosť autobusového a vlakového spojenia z miesta bydliska navrhovateľa s tým, že súdu prvého stupňa navrhol, že v prípade potreby jeho vypočutia je tento ochotný dostaviť sa na dožiadaný súd za účelom výsluchu. V odvolaní ďalej namietal postup prvostupňového súdu, ktorý si vyžiadal listinné dôkazy od navrhovateľa a potom, čo navrhovateľ oznámil, že nimi nedisponuje, rozhodol len na základe listinných dôkazov uvedených v rozhodnutí a bez tých, na ktoré sám poukazoval vo výzve adresovanej navrhovateľovi a ktoré od neho žiadal. Poukázal tiež na rozpory v napadnutom rozsudku, kde sa prvostupňový súd odvoláva na Kolektívnu zmluvu uzatvorenú na roky 2001 až 2003, podľa ktorej by zamestnancom vznikol nárok na podiel na hospodárskom výsledku iba v prípade priaznivých hospodárskych výsledkov a následne sa odvoláva na skutočnosť, že v podstate táto Kolektívna zmluva neplatí a nie je účinná na daný prípad, nakoľko nadobudla účinnosť nová Kolektívna zmluva na roky 2002 až 2003, ktorou sa ukončila platnosť predchádzajúcej Kolektívnej zmluvy. Odvolateľ upriamil pozornosť na to, že v § 14 Kolektívnej zmluvy uzavretej na roky 2001 až 2003 sa nespomína žiadny pozitívny hospodársky výsledok zamestnávateľa ako podmienka na vyplatenie podielov. Navrhovateľ je toho názoru, že Dodatok č. 3 ku kolektívnej zmluve so zamýšľaným účinkom zrušenia § 14 Kolektívnej zmluvy pre rok 2001 nemohol byť uzavretý retrospektívne vzťahujúc sa na vzťahy zamestnancov spätne, rovnako nemôže byť spätne na daný prípad aplikovaná nová kolektívna zmluva. V odvolaní namietal pochybenie súdu prvého stupňa v tom, že o návrhu odporcu na spojenie vecí rozhodol až na pojednávaní dňa 4.2.2014. Poukázal na odvolanie iného navrhovateľa v skutkovo totožnej veci, č.k. 20C/86/2006, v ktorej súd odmietol vykonať dokazovanie výsluchom svedkov, ktorí v tom čase dojednávali kolektívne zmluvy a v tejto súvislosti predložil aj čestné prehlásenie X.. K. Q. O. W. J., ktorí deklarovali úmysel predmetného Dodatku č. 3 ku kolektívnej zmluve v rozpore s výkladom súdu. Za nepochopiteľný považoval odvolateľ rozhodovanie súdu na základe vlastnej domnienky, ktorú vyjadril v tom zmysle, že navrhovateľ sa domáha vyplatenia podielu na hospodárskom výsledku za rok 2001 (zrejme omylom nesprávne uvedený rok 2002) a ktorú si neoveril dopytom na navrhovateľa.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 28.3.2014, v ktorom uviedol, že odvolanie navrhovateľa považuje za nedôvodné, ním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne, dostatočne, jasne a zrozumiteľne odôvodnené, pričom konanie, ktoré mu predchádzalo netrpí podľa jeho názoru žiadnou vadou, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie. Nesúhlasil s tvrdením navrhovateľa v podanom odvolaní, že prvostupňový súd rozhodoval bez dôkazov, na ktoré sám poukazoval, nakoľko na účel priznania podielov na hospodárskych výsledkoch podľa ust. § 14 Kolektívnej zmluvy uzatvorenej na roky 2001 až 2003 neboli žiadne individuálne ukazovatele určované, vyhodnocované, a teda nemohli byť súdu ani predložené; odporca sa k výzve súdu ohľadom týchto požadovaných dôkazov vyjadril vo svojom písomnom vyjadrení. Ďalej uviedol, že prvostupňový súd sa odvolával vo svojom rozhodnutí na Kolektívnu zmluvu na roky 2001 až 2003 (ktorá upravovala podmienky vyplatenia podielov v § 14), a nie na Kolektívnu zmluvu na roky 2002 až 2003, ako to tvrdí navrhovateľ vo svojom odvolaní. Vo vyjadrení zároveň poukázal na to, že ust. § 14 Kolektívnej zmluvy bolo zrušené Dodatkom č. 3 ku kolektívnej zmluve, pričom samotný Plynárenský odborový zväz, ktorého Č. bol aj p. J. (navrhovateľ ho žiadal vypočuť v inej, totožnej veci) nepopieral existenciu a platnosť predmetného Dodatku (a nepopiera ju ani N.. J. v čestnom prehlásení, ktoré predložil navrhovateľ k odvolaniu). Z výkladu uvedeného dodatku podľa názoru odporcu jednoznačne vyplýva, že zmluvné strany kolektívnej zmluvy sa pre rok 2001 dohodli na zrušení § 14, čo znamená, že zamestnávateľ v roku 2001 nemal povinnosť zabezpečiť tvorbu podielov, preto zamestnancom nevznikol ani nárok na vyplatenie podielov za rok 2001. Aj v prípade, ak by sa zmluvné strany nedohodli na zmene kolektívnej zmluvy, nevznikol by podľa názoru odporcu zamestnancom nárok na podiel na hospodárskom výsledku za rok 2001, nakoľko vychádzajúc zo znenia pôvodného ust. § 14 kolektívnej zmluvy, nárok by vznikol iba v prípade priaznivých hospodárskych

výsledkov zamestnávateľa, čo však v danom prípade nie je splnené s poukazom na výkaz strát a ziskov odporcu k 31.12.2001 (hospodárskym výsledkom bola strata). V závere vyjadrenia poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v totožných veciach (sp.zn. 6Co/640/2013, 6Co/708/2013), ktorými boli potvrdené rozhodnutia súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejednalo sa o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, vo veci súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a O.s.p. a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať dokazovanie a ani dokazovanie doplniť a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je podané dôvodne. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného návrhu na zaplatenie 426,44 eur s príslušenstvom, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite a dostatočne odôvodnil (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvého stupňa z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, sa čiastočne stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého výroku rozsudku prvostupňového súdu, ktorým zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie 426,44 eur s príslušenstvom v celom rozsahu a v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam, pričom konštatuje, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne (§ 219 ods.1 O.s.p.).

K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a v záujme dôsledného vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ ako zamestnanec odporcu (do 31.12.2004) sa na základe § 14 Kolektívnej zmluvy uzatvorenej medzi odporcom a Plynárenským odborovým zväzom domáhal vyplatenia podielu na hospodárskom výsledku vo výške 12 847 Sk vo výplatnom termíne august 2002. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní dôvodil, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na domnienke (neoverenej u navrhovateľa), že v danom prípade ide o podiely za rok 2001 a nie za rok 2002, tak ako to zrejme omylom uviedol navrhovateľ v návrhu na začatie konania, odvolací súd poukazuje na podanie navrhovateľa zo dňa 30.1.2007 (doručené súdu dňa 1.2.2007, č.l. 56), v ktorom jasne uviedol, že sa domáha vyplatenia podielov za rok 2001. Zároveň je potrebné konštatovať, že táto skutočnosť vyplýva aj z výplatného termínu (august 2002) uvedeného samotným navrhovateľom v návrhu na začatie konania a tiež z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.11.2007, č.k. 10Co/36/2007-75, čo žiadnym spôsobom počas konania nerozporoval. Tiež je potrebné prihliadnuť na to, že navrhovateľ ani v samotnom odvolaní vlastne netvrdí, že ide o iný nárok než ten, ktorý ustálil súd prvého stupňa, iba poukazuje na to, že súd si nárok ustálil bez overenia dopytom na navrhovateľa. Z uvedeného potom možno vyvodiť, že požadovaný nárok navrhovateľa je jasný a zrozumiteľný a nie je dôvod ho spochybňovať.

Súd prvého stupňa správne vyvodil, že predovšetkým z dôvodu zrušenia § 14 Dodatkom č. 3 ku Kolektívnej zmluve nárok navrhovateľa na vyplatenie podielu na hospodárskom výsledku za rok 2001 s výplatným termínom august 2002, nevznikol. V Kolektívnej zmluve uzavretej na roky 2001 až 2003 dňa 15.11.200 s účinnosťou dňom 1.1.2001 bolo v § 14 stanovené: „Zamestnávateľ zabezpečí v príslušnom roku tvorbu podielov na hospodárskych výsledkoch vo výške priemernej tarifnej mzdy dosiahnutej v SPP, š.p. v predchádzajúcom roku. Konkrétny postup vyplatenia podielov bude upravený vnútropodnikovým predpisom, vopred prerokovaným s POZ. Termín vyplatenia je stanovený vo výplatnom termíne za mesiac august príslušného roka.“ V Dodatku č. 3 ku Kolektívnej zmluve SPP, a.s. uzavretej na roky 2001 až 2003 (podpísanom predsedom a členom predstavenstva odporcu a predsedom Plynárenského odborového zväzu) bolo uvedené, že: „§ 14 Podiely na hospodárskych výsledkoch pre rok 2001 sa ruší celý paragraf“. Z uvedeného je zrejme, že riadne prijatým Dodatkom č. 3 ku Kolektívnej zmluve zanikla v roku 2001 pre zamestnávateľa povinnosť tvorby podielov na hospodárskych výsledkoch vo

výške priemernej tarifnej mzdy dosiahnutej v SPP, š.p. v predchádzajúcom roku. Uvedenému výkladu tohto Dodatku svedčí aj skutočnosť, že bol podpísaný dňa 11.12.2001, teda v čase, kedy už boli splatné nároky zamestnancov na vyplatenie podielov za rok 2000 a odporca bol v omeškaní s ich platením 4 mesiace; nemožno preto vyvodiť, že Dodatok č. 3 sa mal vzťahovať na nároky splatné za rok 2000, čo by sa nepochybne odrazilo na inej slovnej formulácii Dodatku a nerušil by sa ním celý § 14 pre rok 2001 (vrátane povinnosti podiely vôbec vytvoriť).

Aj podľa názoru odvolacieho súdu sa z uvedených dôvodov nemohol stať podiel na hospodárskych výsledkoch za rok 2001 nárokovou zložkou mzdy, resp. iným nárokom vyplývajúcim z prijatých dokumentov medzi odporcom a odborovým orgánom. Z tohto dôvodu sa potom súd prvého stupňa ani nemusel zaoberať existenciou, resp. neexistenciou kladného hospodárskeho výsledku u odporcu za rok 2000 ako predpokladu pre vyplatenie podielu, ktorá skutočnosť nie je dôležitá aj z dôvodu neurčitosti § 14 Kolektívnej zmluvy, z ktorého nie je úplne zrejmé a jednoznačné, komu nároky vznikli a za akých podmienok majú byť vyplatené, čo spochybňuje samotnú platnosť tohto ustanovenia Kolektívnej zmluvy. Rovnako sa prvostupňový súd nadbytočne zaoberal a vyhodnocoval otázku dosiahnutia zisku u odporcu za rok 2001, nakoľko uvedené nemá vplyv na nárok navrhovateľa uplatnený žalobou, t.j. nárok na vyplatenie podielu za rok 2001, ktorý vychádzal z hospodárskych výsledkov odporcu v predchádzajúcom roku, t.j. v r. 2000. Odvolací súd však nepovažoval rozhodnutie súdu prvého stupňa z týchto dôvodov za rozporné alebo zmatečné, rovnako ani odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa v časti, v ktorej iba poukázal na skutočnosť, že nárok na vyplatenie podielu navrhovateľovi nevznikol ani na základe novej Kolektívnej zmluvy uzatvorenej na roky 2002 až 2003. Podľa názoru odvolacieho súdu však prihladnutie na rozhodnutie rozhodcu (ktoré v čase rozhodnutia súdu prvého stupňa ani nebolo právoplatné) bolo nedôvodné, keďže z kolektívnych sporov nevznikajú nároky jednotlivým zamestnancom. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že námietka navrhovateľa o neprípustnosti spätnej účinnosti prijatého Dodatku č. 3 ku Kolektívnej zmluve je nedôvodná, keď retroaktivitu je možné skúmať iba vo vzťahu k právnym predpisom a nie k právnym úkonom účastníkov zmluvného vzťahu, ktorí konajú v rámci zmluvnej voľnosti.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, týkajúcu sa nemožnosti oboznámiť sa s dôkazmi predloženými odporcom ako aj listinnými dôkazmi, ktoré súd prvého stupňa citoval vo svojom rozhodnutí (predovšetkým rozhodnutie rozhodcu X.. S. J. v kolektívnom spore o plnenie kolektívnej zmluvy medzi odporcom a Plynárenským odborovým zväzom), odvolací súd poukazuje na podanie právneho zástupcu navrhovateľa doručené prvostupňovému súdu dňa 27.1.2014, ktorým ospravedlnil svoju neúčast' ako aj neúčast' navrhovateľa na pojednávaní nariadenom na 4.2.2014 s tým, že súhlasil, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Nie je preto možné vyvodiť, že súd prvého stupňa neumožnil navrhovateľovi oboznámiť sa so všetkými dôkazmi, ktoré boli v konaní predložené (a tým mu prípadne odňal možnosť konať pred súdom), keď na uvedenom pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením celého obsahu spisu (ku ktorému dokazovaniu teda mali možnosť sa vyjadriť účastníci konania v prípade ich účasti na pojednávaní). Navrhovateľ (a tiež odporca) sa uvedeného pojednávania nezúčastnili, nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania a súhlasili, aby sa konalo v ich neprítomnosti ako aj v neprítomnosti právneho zástupcu, čím boli splnené podmienky na prejednanie veci podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Ak u navrhovateľa alebo jeho právneho zástupcu existovali v čase nariadeného pojednávania vážne okolnosti, ktoré im bránili zúčastniť sa ho, mali možnosť požiadať o odročenie predmetného pojednávania, toto procesné oprávnenie, ktoré im poskytoval Občiansky súdny poriadok však nevyužili, nie je preto možné neskôr z ich strany dôvodiť odňatím možnosti konať pred súdom.

Čo sa týka odvolacej námietky, v zmysle ktorej súd prvého stupňa nevykonal dokazovanie všetkými listinami, ktoré pôvodne požadoval od účastníkov konania prostredníctvom písomnej výzvy, odvolací súd poukazuje na to, že uvedené nie je v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, týkajúcimi sa dokazovania, pokiaľ prvostupňový súd považoval pre rozhodnutie vo veci za dostatočné tie dôkazy, ktoré mal k dispozícii v čase rozhodovania a v tomto smere dostatočným spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie (teda na podklade doposiaľ vykonaného dokazovania).

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku navrhovateľa, spočívajúcu v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa, keď o návrhu navrhovateľa na spojenie vecí (všetkých vecí, ktoré sa vedú na Okresnom súde Bratislava II s rovnakým skutkovým základom) rozhodol až na pojednávaní dňa 4.2.2014, keď odhliadnuc od toho, že ani nie je zrejmé, v čom mala spočívať nesprávnosť takéhoto

postupu, uvedený postup nemožno považovať za procesnú vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V súvislosti s predložením čestného prehlásenia predsedu Plynárenského odborového zväzu a predsedu predstavenstva odporcu, odvolací súd dospel k záveru, že doplnenie dokazovania v danej veci nie je potrebné, keď doposiaľ vykonané dokazovanie obstojí pre posúdenie rozhodujúcich skutočností a to predovšetkým s poukazom na vyššie uvedené posúdenie Dodatku č. 3 ku Kolektívnej zmluve na roky 2001 až 2003 s poukazom na to, že nejde o dôkazy, ktoré účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Z uvedených dôvodov sú odvolacie námietky navrhovateľa nedôvodné a odvolaniu nemožno vyhovieť.

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa (vrátane správneho výroku o trovách konania pred súdom prvého stupňa) podľa § 219 ods.1 O.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnému odporcovi nepriznal, pretože si náhradu trov v odvolacom konaní neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné